

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувачка ступеня доктора філософії Галина ЛУКАЧОВИЧ, 1987 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2006 році Новородзільський політехнікум за спеціальністю «Прикладна екологія», у 2011 році – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу за спеціальністю «Екологія та охорона навколошнього середовища», у 2020 році – Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за спеціальністю «Дошкільна освіта», у 2022 році – Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка за спеціальністю «Спеціальна освіта». Впродовж 2019-2021 років працювала вихователем ЗДО №10 «Катруся» Івано-Франківської міської ради. З 2021 року по теперішній час – аспірант денної форми навчання кафедри спеціальної та інклузивної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, де виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Спеціальна освіта».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка від «28» лютого 2025 року № 35-ОД, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Світлани МИРОНОВОЇ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри спеціальної та інклузивної освіти, проректора з наукової роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Олени БЄЛОВОЇ, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; Оксани ТКАЧ, кандидата педагогічних наук, доцента, старшого викладача кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Рецензентів –

Офіційних опонентів –

Ірини БРУШНЕВСЬКОЇ, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри спеціальної та інклузивної освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Лариси СТАХОВОЇ, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка,

на засіданні 29 квітня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Галині ЛУКАЧОВИЧ на підставі публічного захисту дисертації «Формування лексико-семантичних умінь у старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення засобами екологічного виховання» за спеціальністю 016 Спеціальна освіта.

Дисертацію виконано у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, Міністерства освіти і науки України, м. Кам'янець-Подільський.

Науковий керівник Олена МЛЕВСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, що повністю відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом МОН України від 12.01.2017 р., №40.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

вперше:

обґрунтовано зміст поняття «природничо-екологічна лексика»;

- досліджено рівні володіння мовно-мовленнєвими засобами природничо-екологічного змісту та описано труднощі засвоєння природничо-екологічної лексики дітьми старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення;

- здійснено порівняльний аналіз рівнів сформованості лексико-семантичних умінь у старших дошкільників з загальним недорозвиненням мовлення та типовим розвитком мовлення;

- визначено педагогічні умови формування лексико-семантичних умінь у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення засобами екологічного виховання;

- розроблено та апробовано методику формування лексико-семантичних умінь у дошкільників старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення засобами екологічного виховання.

поглиблено та уточнено:

- поняття «лексико-семантичні уміння»;

- наукові положення про розвиток лексико-семантичної ланки мовлення у дошкільників з мовленнєвим дизонтогенезом;

- уявлення щодо особливостей опанування лексико-семантичних умінь старшими дошкільниками КГ та загальним недорозвиненням мовлення;

подального розвитку набули:

- теоретико-методичні підходи щодо формування природничо-екологічної компетентності старших дошкільників з ЗНМ;

- дидактичний інструментарій для забезпечення корекційно-розвиткової роботи з дошкільниками з загальним недорозвиненням мовлення.

Основні положення й висновки дисертаційного дослідження представлені у 26 наукових працях, із них: 6 статей у наукових фахових виданнях України; 20 публікацій апробаційного характеру.

1. Лукачович Г.О. Теоретичні засади опанування лексикою природничого змісту дошкільниками із загальним недорозвиненням мовлення. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 50. Том 1. С. 119–124. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.1.25>.

2. Лукачович Г.О. Методичні аспекти збагачення лексичного запасу старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення засобами природничо-екологічного виховання. *Актуальні питання корекційної освіти*. Випуск 21. 2023. С. 75–88. DOI: [10.32626/2413-2578.2023-21.75-88](https://doi.org/10.32626/2413-2578.2023-21.75-88).

3. Лукачович Г., Мілевська О. Результати вивчення природничо-екологічної компетентності старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: збірник наукових праць: 2024. Вип. 23 / за ред. О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський, Видавець Ковальчук О.В., С. 176–189. DOI: [10.32626/2413-2578.2024-23.176-188](https://doi.org/10.32626/2413-2578.2024-23.176-188). Авторський внесок: Лукачович Г. – 50% (розрахунки).

4. Лукачович Г.О. Екологічна обізнаність спеціалістів як передумова формування природничо-екологічної лексики у старших дошкільників з загальним недорозвиненням мовлення. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 77, том 2. С. 242–248. DOI: [10.24919/2308-4863/77-2-35](https://doi.org/10.24919/2308-4863/77-2-35).

5. Лукачович Г.О. Концептуальні засади формування лексико-семантичних умінь у старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення засобами екологічного виховання. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*, № 5. 2024. С. 22–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024-5-4>.

6. Лукачович Г.О. Результати діагностики стану сформованості лексико-семантичних умінь у старших дошкільників. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)*: збірник наукових праць: Вип. 24 / за ред. О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський, Видавець Ковальчук О.В., 2024. С. 116–129. DOI: [10.32626/2413-2578.2024-24.116-128](https://doi.org/10.32626/2413-2578.2024-24.116-128).

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти):

Світлана МИРОНОВА, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклузивної освіти, проректор з наукової роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Зауважень немає.

Олена БЄЛОВА, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Зауваження наведено у рецензії. Здобувачка надала змістовні відповіді.

Оксана ТКАЧ, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Зауваження наведено у рецензії. Здобувачка надала розгорнуті відповіді.

Ірина БРУШНЕВСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Зауваження наведено у відгуку офіційного опонента, здобувачка надала відповіді. Оцінка позитивна.

Лариса СТАХОВА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри логопедії Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Зауваження наведено у відгуку офіційного опонента. Здобувачка надала вичерпні відповіді.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Галині ЛУКАЧОВИЧ ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 016 Спеціальна освіта.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Світлана МИРОНОВА

